

Myastenia gravis

Myastenia gravis är neuromuskulär sjukdom som påverkar musklernas funktion. Det är vanligt med ögonsymtom i form av dubbelseende eller hängande ögonlock samt påverkad muskelfunktion i armarna, benen, munnen och svalget.

I Sverige insjuknar närmare 200 personer i myastenia gravis årligen, och cirka 2 700 personer har sjukdomen. Myastenia gravis uppkommer vanligen i vuxen ålder, men kan i sällsynta fall uppkomma hos barn.

Symtom

Symtomen vid myastenia gravis uppstår till följd av en störd impulsöverföring mellan nerver och muskler. Detta påverkar förmågan att utföra viljemässiga rörelser och leder till muskulär uttrötthet. Det innebär att musklerna tröttnas ut påtagligt redan vid lättare muskelaktivitet. Muskelkraften återkommer efter vila.

Symtom från ögonen är i många fall det första tecknet på myastenia gravis. Ögonsymtomen innefattar dubbelseende och/eller hängande ögonlock.

De flesta får med tiden också symtom från andra muskelgrupper. Vanligast är påverkan på armar och ben. Det kan vara svårt att resa sig från liggande till sittande, gå i trappor och/eller hålla upp armarna.

En del personer får symtom från munnen och svalget, vilket kan påverka talet och göra det svårt att tugga och svälja.

Även andningsmuskulaturen kan i sällsynta fall påverkas, vilket kan leda till ett livshotande tillstånd som kallas myasten kris.

Symtomen och deras svårighetsgrad varierar mellan olika personer. Myastenia gravis är en kronisk sjukdom med tydliga försämringsfaser (skov). Däremellan har de flesta inga eller lindriga symtom.

Orsak

Myastenia gravis är en autoimmun sjukdom som uppstår till följd av att immunsystemet angriper kroppens egna vävnader. Vad som utlöser sjukdomen är i de flesta fall okänt. Förändringar i tymus (brässen) är vanligt förekommande vid myastenia gravis.

Behandling

Det finns för närvarande ingen behandling som botar myastenia gravis. Behandlingen inriktas på att lindra symtomen och förebygga skov.

Den basala behandlingen utgörs av symtomlindrande, kortverkande läkemedel. Personer som inte blir helt symtomfria med symtomlindrande behandling brukar även få långtidsverkande immunmodulerande behandling, i första hand kortison. Det är vanligt att kortison kombineras med andra immunmodulerande läkemedel. Många behöver immunmodulerande behandling under långa perioder.

Vid skov behövs vanligen akutbehandling. Kortison i höga doser, blodplasmautbyte och intravenöst immunglobulin är vanliga behandlingsalternativ.

Vid myasten kris behövs akutvård och andningsunderstöd.

Om det förekommer förändringar i tymus opereras den bort (tymektomi), vilket vanligen har god effekt på sjukdomen.

Träning är säkert och kan bidra till att förbättra muskelstyrkan.

Personer med sjukdomen och deras närstående kan behöva psykologiskt och socialt stöd.

Resurser

Vid Karolinska universitetssjukhuset i Stockholm finns Myastenia Gravis Centrum som kan ge råd och stöd till vårdgivare.

Vid universitetssjukhusen finns Centrum för sällsynta diagnoser (CSD). De kan ge vägledning och information om sällsynta hälsotillstånd.

Samhällets stödinsatser

Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar kan få olika typer av stöd och insatser. Mer information finns på Socialstyrelsens webbplats under *Samhällets stöd*.

Intresseorganisationer

- Neuroförbundet
- Riksförbundet Sällsynta diagnoser

Läs mer

Det här är en kort sammanfattning av texten i Socialstyrelsens kunskapsdatabas om sällsynta hälsotillstånd. Se vidare socialstyrelsen.se/kunskapsdatabasen.

Texterna i kunskapsdatabasen produceras av Informationscentrum för sällsynta hälsotillstånd vid Ågrenska på uppdrag av Socialstyrelsen.

E-post: sallsyntahalsotillstand@agrenska.se, agrenska.se/informationscentrum

Publicerad oktober 2025.